

ASSIGNATURA: *Antropologia filosòfica*
CODI: GFC04
CURS: A
NÚM. CRÈDITS ECTS: 4
PROFESSOR/S: Josep Maria Porta Fabregat

1. DESCRIPCIÓ GENÈRICA DE L'ASSIGNATURA

L'Antropologia filosòfica es planteja la pregunta què és l'ésser humà; respon aquesta qüestió de manera racional i, des d'aquesta perspectiva, s'obre a la fe i a la ciència. No l'hem de confondre amb l'Antropologia teològica, que deriva de la Revelació, ni amb l'Antropologia cultural, que es relaciona amb les Ciències humanes.

Aquesta assignatura ofereix als estudiants d'Estudis religiosos el marc teòric a partir del qual es pot entendre l'ésser humà en la seva integritat; des d'aquest lloc previ, prenen sentit la fe i la religió i, també, la cultura i la seva diversitat. Aquesta disciplina filosòfica que es constitueix en l'època moderna -des de l'humanisme Renaixentista fins a Kant-, arrela en l'especulació dels grans autors clàssics, com Plató, Aristòtil o Sant Agustí, per mencionar-ne només tres, però que són especialment rellevants.

Persegueix dos objectius fonamentals: el primer, explicitar el sentit de l'existència humana; i el segon, derivat del primer, permetre la reflexió al voltant d'allò que significa la felicitat humana. Un cop cursada aquesta assignatura, l'estudiant hauria de poder justificar la radical dignitat de l'ésser humà i contemplar críticament la realitat històrica contemporània; més concretament, hauria de poder trobar a través d'ella criteris que permetin jutjar sobre els diferents estils de vida i les grans qüestions mèdiques i biològiques actuals.

2. PROGRAMA-TEMARI

1. Introducció: objecte i mètodes de l'Antropologia filosòfica
2. Història de l'Antropologia filosòfica. Les grans etapes de l'Antropologia filosòfica
3. Discussió crítica al voltant de diferents concepcions de l'ésser humà
 - 3.1. L'ésser humà i els valors (Max Scheler)
 - 3.2. L'ésser humà com a animal simbòlic (Cassirer)
 - 3.3. L'ésser humà com a animal històric i social (Aristòtil, Dilthey, Ortega y Gasset)
 - 3.4. L'ésser humà i la llibertat (Sartre)
 - 3.5. L'ésser humà i la instintivitat (Nietzsche)
 - 3.6. L'ésser humà i la selecció natural (Darwin)
4. La persona humana: existència humana i Transcendència

3. BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- Aranguren, J. *Antropología filosófica*, McGrawHill, Madrid, 2003
- Artigas, M., *El hombre a la luz de la ciencia*, Madrid, MC, 1992
- D'Ors, E., *La filosofía del hombre que trabaja y juega*, Madrid, Libertarias, 1995
- Fabro, C. *Introducción al problema del hombre*, Madrid, Rialp, 1982
- Forment, E. *Ser y persona*, Barcelona, Ed. Universitat de Barcelona, 1983
- Guardini, R., *Mundo y persona: ensayos para una teoría cristiana del hombre*, Madrid, Guadarrama, 1963.
- Marías, J., *Antropología metafísica*, Madrid, Alianza Universidad, 1983
- Maritain, J. *Para una filosofía de la persona humana*, Buenos Aires, Club de Lectores, 1966.
- Millán Puelles, A., *La estructura de la subjetividad*, Madrid, Rialp, 1967.
- Mounier, E., *Obras completas*, Salamanca, Sígueme, 1988-93
- Ratzinger, J. *Introducción al cristianismo*, Salamanca, Sígueme, 1971.
- Scheler, M. *El puesto del hombre en el cosmos*, Buenos Aires, Losada, 1990
- Varios, *Antropología filosófica: planteamientos*, Madrid, Luna 1984
- Zubiri, X., *El hombre y Dios*, Madrid, Alianza, 1984

4. SISTEMA D'AVUACIÓ

L'avaluació consistirà en un treball de comentari de text guiat a través de preguntes que exigiran, alhora, els coneixements adquirits durant el curs, la recerca d'informació complementària, i una reflexió sobre alguns dels temes tractats en l'assignatura.

Cadascuna de les qüestions plantejades tindrà una puntuació numèrica i la nota global del treball serà sobre 10.